

Előfizetési ár:

Félsz évre 6 frt
 Évi évre 3 „
 Negy. évre 1 frt 50 kr.
 Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyilt-
 téri közlemények
 jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Gromon ut 8 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
 utca 11 szám.

Közlemények a szer-
 kesztőségbe, előfize-
 tési és hirdetési díjak,
 úgy a lap szétküldé-
 sére vonatkozó pana-
 szok a kiadóhivatalba
 küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
 péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal

ÜGYVÉDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.

Gromon utca 8. szám.

„Nemzeti szövetség“.

Az Országos Nemzeti Szövetség azon nemes törekvését, melylyel a napi- és pártpolitikától, vallás-, nemzetiségi- és osztálykülönbségtől függetlenül a társadalmi egységet és rendet zavaró okokat és ezek hatásait megszüntetni kívánja, már mult szerdai számunkban ismertettük.

Megemlékeztünk azon mozgalmáról is, mely a Pancsovai Nemzeti Szövetség életbe léptetése iránt megindult.

Az ügy fontossága valamint a czélok magasztossága egyszerüen kötelelességünk ké teszük, hogy az Orsz. Nemz. Szövetség eszközeiről megemlékezve azokat megismertessük.

A békés és egységes társadalom megteremtését a közjólét előmozdítására és a társadalom alsóbb osztályai nyomorának egyhítésére irányuló intézkedések szolgálnak. Az egyesek megelégedettsége az összesség békéjét is biztosítja. Ezért csak helyeselni lehet a Nemzeti Szövetség azon törekvését, hogy társadalmi uton le akarja rombolni azon oktan választfalakat, melyek az embert az embertől elválasztják. Ezen választfalak leomlásával állhat csak helyre a sokféle nemzetiségek között az a békés egyetértés mely úgy az egyedek boldogulásának mint a közös haza felvirágzásának alapföltétele.

De nem csak a belelenségek meggyőzése, hanem a küllelenségek legfegyverezése által is lehet a jó ügynek szolgálatot tenni.

Magyarország viszonyairól legtöbbször olyan közlemények látnak napvilágot a külföldi sajtóban, melyek nagyon is alkalmasak arra, hogy a magyar nemzet iránt ellenszenvet keltsenek.

Ennek megakadályozása ezéjából az Országos Nemzeti Szövetség a külföldi sajtóban Magyarországot illetőleg megjelenő közleményeket ellenőriztetni, figyelemmel kísérteti és sajtónak helyes informálására sajtóirodát állit.

Megemlítendő, hogy a honpolgári együvértartozás és a hazaszeretet érzületének felkeltésére, ápolására és fejlesztésére különösen alkalmasnak látszó nemzeti és történelmi emlékünnepek rendezésével, felolvasások tartása által valamint röpiratok terjesztésével akar hatni.

Ezen eszközök hathatós alkalmazását azonban csakis a társadalom biztosíthatja. Még pedig első sorban a magyar társadalom.

A társadalom hatalmas akciója a Nemzeti Szövetségek alakítása. Nem nagy anyagi áldozatok kívántatnak a nemzeti-szövetség tagjaitól, hanem inkább az ügy iránti lelkesedés oda adó fáradhatatlan együttműködés azon áldozatok, melyeket az emberbaráti és hazaszeretnek szolgálatába szegődött Orsz. Nemz. Szövetség minden tagjától elvár.

A szövetség tagjai lehetnek testületek társulatok és minden feddhetlen előéletű magyar állampolgár nemi különbség nélkül, ha felvételüket a szövetség tanács egyenesen meg nem tagadja.

A tagság többféle;

tiszteletbeli tag az, kit a közgyűlés a szövetség czéljai körül szerzett érdemeiért ilyenek megválaszt;

örökös tag, a ki készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 500 koronát, legalább három részletben lefizet;

alapító tag, a ki egyszer s mindenkorra készpénzben 100 koronát fizet;

működő tag, a ki magát 3 évre évenként 8—8 korona tagsági díj fizetésére kötelezi;

rendes tag, a ki három évre évenként 1 koronát fizet és

pártoló tag, a ki bármily csekély összeget ad a szövetség javára.

Ezekből nyilvánvaló, hogy nem az anyagi áldozatok sokasága, hanem a tagok lelkesültsége segítheti diadalra az „Országos Nemzeti Szövetség“ czéljait.

A siker biztosítása czéljából az Országos Nemzeti Szövetség kebelében vidéki szövetségek alakulnak, melyek az előbbivel egy szerves egészet képeznek.

Ilyen vidéki szövetségek már számos helyen meg is alakultak és különösen a munkás osztályra igen jótehető hatásuaknak bizonyultak.

Városunkban is megindult a mozgalom a nemzeti szövetség megalakítására és a szervező bizottság remélhetőleg már legközelebb meg is fog alakulni.

Meg vagyunk győződve, hogy társadalmunk az ügy szolgálatába állott számot tevő férfainak sikerülni fog, az itteni különleges viszonyok kellő figyelembe vételével, megalakítani a pancsovai nemzeti szövetséget mint szerves alkotó részét azon „Országos Nemzeti Szövetségnek“ melynek legelső tagja ő F e l s ő g e a király.

Si fecisti — nega!

(Válasz „egy szabadelvű“ fürmedvényére.)

Lapunk vasárnapi számában foglalt válaszukra egy magát megnevezni nem akaró vagy talán nem merő pancsovai „ur“ hosszú választ közöl a „Torontál“ című lap hasábjain. Tulajdonképp fölösleges nagylelkűséget tanusítanunk, a mikor evvel a titokteljes „szabadelvű ur“-ral és írásbeli dolgozatával foglalkozunk, mert az olyanokkal, akik hátulról, orozva, alattomosan, alnév alatt támadnak és magukat megnevezni nem merészelik, nem igen szokás nyiltan és tisztességes ellenfeleket illető módon elbánni. Minthogy azonban ez a kirohanás is, hasonlóképp az első közleményhez, a szakadó párt hozzájárulásával és tudomásával kellett hogy napvilágot lásson még egyszer s ez uttal utoljára válaszra méltatjuk ezt a megrendelt cikkeskét.

Azt már napokkal ezelőtt tudtuk, hogy valami hatalmas csikk készül zárt ajtó mögött lapunk vasárnapi cikkére válasz képen, a mely választ városunk öt kiváló irodalmi alakja napokon keresztül konokból és egyéb segédforrásokból olyképp válogatott össze, hogy az hivatalosan legyen egy csapásra tönkre tenni a liberális pártot és örökre elnémitani a vidéki sajtónak egyik fiatal, de szókimondó organumát. A várakozásnak azonban, nem felelt meg ez a írás gyakorlat, mert egész meglepetve látjuk, hogy a jelenkor legszentia- lisabb férfainak elméjében megszülemllett ezen szellemi ágyuzás tulajdonképp nem egyéb egy játékszernek szánt rakétánál, a melynek még az a hibája is megvan, hogy sok benne a — bűdöskő. Nem egyéb az egy pár személynek alattomos alnév alá rejtett gyűlöletes harcra egyetlen egy személy ellen, a ki véletlenül nem tartozik azon függetlenek sorába, a kik önállóan, függetlenül teszik azt a mit — nekik meg parancsolnak.

Vasárnapi cikkünkre illetőleg, paraszt lázadásról és poriaságról tesz említést ez a szellemi röppentyű. Hát hiszen mi türés—tagadás a „Végvidék“ soha sem volt az aristokraták hivatalos közlönye, de hát arról végre is nem tehetünk, hogy mindannyian nem születünk ősrégi aristokrata családból, és hogy mindnyájunkat nem ringattak oly aranyos bölcsőben, mint a „szabadelvű“ urat és a szakadó párt egyik másik kiváló tagját. Azonban talán még sem egészen keresztényi eljárás, hogy minket szegény piókat csupán polgári származásunk miatt megtámadnak a pancsovai kékvérűek, vagy hogy egy porias kifejezéssel eljünk — gyalog dzsentrizhez tartozók tagjai. Ha nagyon poriasak akarnánk lenni talán viszonzhatnánk az ellenünk parasztok ellen

irányult főuri támadást némi nemű családfák bolygatásával, de nem tudjuk, hogy a szabadelvű urak házi francziája Bossuet ur mit mondana ehhez.

Megelégszünk egyelőre azzal, hogy rá mutassunk a „szabadelvű“ urak egy némely kinyilatkoztatására, a melyek azt a latin közmondást juttatja eszünkbe: Si fecisti nega, h a t e t t e d t a g a d d l e. Első sorban letagadja a „szabadelvű“ ur azt, hogy Christiánt, hogy Mattanovichot csak távolról is gyanúsítani, vagy mistifikálni akarta volna. Hivatkozunk előbbi tudósítására, a melyből bárki meggyőződhetik, hogy a kékvérűek, mennyire szoktak igazat mondani.

Másodsorban letagadja a gyalog dzensztrinek ezen legújabb reményteljes sarja azt, — a mit harmincz-negyven szavahihető th. bizottsági tag tud, — hogy t. i. nem a főispán személyével összeköttetésben állók miatt léptek ki a szakadók a liberális pártból. Hivatkozik e részben ez az arisztokrata esemete a „Pancsovai Ujság“ akkoriban megjelent egyik cikkére, de kevés sikerrel, mert abban a bizonyos tudósításban egyetlen egy szó sincs a kilépés okáról, hanem az csupán száraz regisztrálása a hétágu szakadó párt megalakulásának.

Hogy egy közgyűlésen a liberálisok csekély számban jelentek meg, ebből nem vagyunk képesek azt megállapítani amit a jól értesült „szabadelvű“-ek által megalakított cikkcseske akar kibozni, hogy tudni illik ők a szakadók miatt leptek ki a pártból. Ebből a megjegyzésből, valamint az előbbi tudósításból, s egy általában a szakadópartiak egész magatartásából azt az egyet kivethettük s azt már előbb is szó tárgyává tettük, hogy a főispán rokonszenvét most utólag mindenáron meg akarja nyerni a szakadó párt. Hogy ez a hirtelen színváltozás az arisztokrata körök sajtósága-e vagy nem, azt nem tudjuk; azonban egy jellemző elnevezést tudunk erre az eljárásra, de nem akarjuk itt szelöltetni, mert tulságos póriás.

Azt is nagyurfi nyíltsággal letagadja ez a dzensztrinek enuncziáció, hogy a szerbeket három évvel ezelőtt az együtt működésre felkérték volna.

Ezt a jellemző körülményt, valamint azt az eddig egészen új kijelentést, hogy egykor a hétágu párt elnöke volt az, ki vissza utasította a neki ajánkozó szerbeket, — nem akarjuk kellő és megérdemelt világításba helyezni; megelégszünk azzal amit a szerbek egyik másik irányadó férfja az arisztokraták ezen jellemző megjegyzését kissé póriásan ugyan, de megfelelő elnevezéssel illette.

Bossuet urhoz, az arisztokraták házi védnökéhez az igazság dolgában akkor is hűtlen lett a „szabadelvű ur“, a midőn letagadta még azt is, hogy a mostani választásnál a szerb szavazókat igénybe vették. Hirtelenben nem tudjuk, hogy harminczan vagy negyvenen hallották-e, mikor a szakadó pártnak egyik főszerepet játszó intelligens tagja, aki különben magyar ember, fennhangon kiáltotta az utána tóduló szerb polgároknak: Utánam! az én anyám szerb asszony!

Szerb kortesról is teszen említést a „Torontál“ cikke. Hát az tagathatatlan, hogy egyik szerb nemzetiségű városi tanító érdeklődött a választás iránt, de ez nem felfogadott kortes volt, hanem önként szavazott a liberális párttal. Nem lehet azon-

ban ezt mondani a szakadó partiak három év előtti szerb korteséről, aki, mint tudjuk anyira exponálta magát a „szerbeket vissza utasító“ szakadó partiak érdekében, hogy még az a választás elleni fellebezésben is panasz tárgyává tétetett.

Erdekes és az arisztokrata felfogást mindenestre jellemzi az, hogy ezek a szabadelvű urak mindenáron blamirozni akarják a szerbeket akiknek győzelmeket köszönhetik, így többek között azt mondja a kérdéses cikk hogy alárendelt kérdésekben a szerbek a szabadelvűeket tisztelték meg a szerbek rokonszenvével. Nem tudjuk mit akar ebből kimagyarázni a cikkíró, de ha már telemítette azt az egyet nem tagadhatja le senki, hogy ha a szerbek is a liberális párttal szavaztak a közgyűlésen, ez csak annak a jele, hogy helyesebb nek jobbnak találták a liberális párt álláspontját, mint a szakadókét, és ebből csak is a liberális párt tisztességes és józan politikájára lehet következtetni.

Letagadta továbbá a kékvérű cikkíró azt is, hogy a szakadó pártban nemzeti párti programmu bizottsági tag volna. Ezt valószínűleg tájékozatlanságból tehette, mert hisz mindenki tudja, hogy a szakadó pártnak egyik vezérszerepet játszó tagja nemzeti párti programmal lépett be a törvényhatósági bizottságka és bár az első választásnál elveinek határozott fentartása mellett tette ezt, a későbbi választásoknál már föltétlenül a liberális párt tagjaként szerepelt. Mondja édes „szabadelvű“ ur, miért nem talál semmi megrónni valót ennél az esetenél s mért csupán a mostani választásnál tűnődik anyira egy ellenzéki bizottsági tag megválasztásán.

Hogy Dániel báróval szemben a szakadó partiak egyik másik tagja mikor és milyen nyilatkozatokat tett, ha erre kíváncsi a „szakadelvű“ cikk író ur sziveskedjék hozzánk fordulni az adatokat készséggel megadjuk és akkor valószínűleg nem fogják letagadni ezt a körülményt is.

Még csak egy pár megjegyzést kell tennünk, hogy Bachmann Antal, már régebben vissza akart vonulni a liberális párt elnökségétől, azt senki sem vonta kétségbe, s fölösleges is oly mohó törekvéssel bizonyítgatnia a cikk írónak ezt a tényt, hogy azonban egy elnök előre haladott korára s talán egyes szakadó párt-hoz tartozó tagok párt ellenes működésére tekintettel vissza akar vonulni, hogy helyt adjon másnak ebben legfőlebb a gyalog dzensztrinek találhatnak megrónni valót, a pór azonban ebből nem a párt elzüllöttségét, hanem egy pár egyén szereplési vágyát tudja következtetni.

Sokat emlegeti a mi arisztokrata „szabadelvűnk“ a „Végvidéket“, s annak szerkesztőjét; még pedig miudég olyaténképen, hogy azok kijelentéseire nem sokat ad. És az a csodálatos, mégis mindannyiszor idézi azokat, valahányszor a helyzet képét akarja visszatükrözni. A mint a cikk értelméből kivehető, ellentéteket következtelenségeket lát szerkesztőnk működésében; hiszen éppen az idézett helyek győzhették meg a cikkírót, hogy a „Pancsovai Ujság“-nál és a „Végvidég“-nél is mindég pártatlanul és legalább is annyi függetlenséggel tárgyalta szerkesztőnk a városi ügyeket és pártviszonyokat mint a független arisztokraták bármelyike. Azzal hogy annak idején a „Pancsovai Ujság“-ban a szakadó párt megalakulását közölte nem gondolhatjuk, hogy akár a liberális

pártot támadta akar pedig a szakadóknak hízelt volna. Hogy a Bachmann lemondásáról szóló tudósításban a „Végvidék“ roszalta a lanyhaságot, az megfelel legutóbb a választások előtt és után közölt cikkek intenczióinak is és éppen azt bizonyította a „Végvidék“ szerkesztője ezzel, hogy bár a szabadelvű párt őt jelölte és meg is választotta és bár a pártba utólag a városi ügyeket illetőleg belépett megis elég független arra, hogy véleményét a párt egyik-másik magatartása fölött őszintén és nyíltan megmondja.

Hogy a város polgárságának az udvari ebédnél való mellőzése miatt a főispán eljárását kritizálta szerkesztőnk ezt nem tudjuk felfogni hogyan tartozik akár, a liberális akár a szakadó párt belügyeihez; a mi azonban az izlés dolgát illeti csak annyit mondhatunk, hogy annak idején a dolog az egész polgárságot közölről érintette és a mit a „Végvidék“ szerkesztője akkor irt az lehetséges, hogy az arisztokratáknak nem volt szája-izeszerint, de a polgárság körében helyeslésre talált,

Hogy a gyalogdzensztrinek ad-e valamit a „Végvidék“ véleményére avagy sem, az nekünk teljesen mellékes dolog, abban az irányban a melyben eddig haladtunk lehet hogy sokaknak elégedetlenségével fogunk találkozni, de az minket nem tántorit el attól, hogy az igazat akár az arisztokratáknak amugy parasztmódjára meg-meg mondogassuk. Valószínűleg ez fáj Önöknek, hogy ezentul a törvényhatósági bizottságban is nyilváníthatni fogja szerkesztőnk azokat az igazságokat, a melyeket a Bossuet ur kékvérű hiveinek olyan rosszul esik meghallani.

Nem tudjuk hogy mi okból hangsúlyozza a cikkíró ur a magyar értelmiség kiváló irodalmi oszlopait, mert mi sona sem vontuk kétségbe azokat az érdemeiket a melyeket bárki is társadalmi és irodalmi téren a magyarság szolgálatában szerzett, mi ugyan ezentul is csak szerény módon mondjuk, farsangi tréfák alakjában fogjuk tehetségeinket érvényesíteni a magyar társadalom érdekében, azonban csak örülni fogunk, ha az arisztokraták által felfedezett irodalmi üstökös vagy bárki más is tehetségéhez képest öblös szájjal vagy anélkül a magyarság érdekében valamit tenni fog.

Egyelőre ez legyen zárszavunk.

Jövöre azonban az ilyen lexikonból összeszedett cikkekkel lehetőleg hagyj aki a személyeskedést tisztelt „szabadelvű“ barátunk, mert akadhat azután olyan valaki aki a viszonyokkal jó ismerős lévén, a személyi vonatkozásokat szintén csoportosítani tudja és akkor nem lehessen tudni hogy a pór népnek a vagy az arisztokratáknak lesze kellemetlenebb a személyi dolgok feszegetése. Ha tehát anyira megy az ön bátorsága hogy álnév alatt támad egyéneket, legalább kimélje azt a környezetet, amely az ön cikkeit ha nem is sugalmazza, de valószínűleg jóváhagyja, mert megeshetik, hogy a személyes támadások ön helyett majd olyanokat érintenek, kik arra talán rá sem szolgáltak.

Egyebekben Isten önnel és . . .

H I R E K.

— Kinevezés. Csizsár László jelenleg O-kánizsai községi polgári iskolai tanítót — ki csak októberben hagyta el városunkat, a közoktatásügyi miniszter újból a helybeli áll. polgári iskolához de most már rendes tanítónak kinevezte.

— **Még egy országos vásár.** A gazdasági bizottság utolsó ülésében hozott határozata folytán a város még egy negyedik országos vásár engedélyezését fogja kérelmezni. A bizottság javaslata szerint ezen november hó 5-ére eső vásár leginkább lóvásár lenne, összekötvé lókiállításal és díjazással. Az igen életre való eszme annyival is inkább megvalósítható mert úgy városunk mint környékünk lóállománya az utóbbi évek okszerű tenyésztése következtében ugyszólván kitűnő és ez okból valamint városunk határszéli fekvésénél fogva is egészen alkalmas városunk oly lóvásárok megtartására, melyek lókiállításuk emelésére alkalmasak.

— **A továbbképző-tanfolyam jövő heti előadásai.** Kedden, f. hó 13-án este 5 órakor: „Fotofonikus üzenet Mars bolygó lakóitól és annak megfejtése.“ A világ végéről szóló értekezés folytatása. Előadó: Hortobágyi Zsigmond. Szombaton, f. hó 17-én este 5 órakor: „Úti megfigyelések.“ Előadó: Dr. Engel Mór.

— **A torontálmezei orvosok nyugdíj-egylete** f. hó 11-én tartja alakuló közgyűlését Nagy-Becskereken. Az új nyugdíjintézet fenállhatása már is biztosítva van. A torontálmezei községek jelentékeny alapítványokkal léptek be alapító tagoknak. A vármegye törvényhatósági bizottsága kimondotta, hogy ezentúl az ujonnan megválasztott községi és kör-orvosok az intézménynek tagjaivá kötelesek lenni s járulékaik hivatalból fognak levonatni. A nyugdíjegylet maga úgy van szervezve, hogy mindenki szabadon választhatja a nyugdíj-összeg magasságát (400—1200 ft között) s ez által körülményeinek megfelelőleg a választott összeg után fizeti 10 és fél százalékuji járulékat. Gondoskodva van az alapszabályokban arról is, hogy a vármegye területéről való elköltözés esetén is a tagok érdeke esorbát ne szenvedjen, valamint mód van nyújtva arra is, hogy a régebbi szolgálati idő után 5—10 év utánfizethető legyen.

— **Küldöttség.** Franzfeldről írják: a község képviselő testülete küldöttséget mentesített Jablonszky M. főszolgabíró urvezetése alatt a kereskedelmi miniszterhez. A küldöttség célja a minisztert felkérni, engedné meg a hetivásárt marhafelhajtási joggal kibővíteni s ezen felül 2 országos vásár megtarthatását évenként. Ugyanezen küldöttség fogja a vallás- s közoktatásügyi miniszteriumban kérelmezni, engedné meg, hogy a mindennapi iskolázás egy 7-ik évvel kibővítsék. E 7-ik év helyettesítésén a mostani 3 éves ismétlő-oktatást, s tantárgya kizárólag a gazd. ism. iskola számára előírt tantárgyak tanítása volna. Egyben kéri a szükséges 2 iskolák államköltségen létesíteni s fenntartani, mert a község, mely iskoláira 30% felül fizet pótdát, több áldozatra nem képes. Bár meg-meghallgatná s teljesítené a miniszter ezen igen helyes s életrevaló eszmét!

— **Sigorú óvintézkedések.** A városban mindinkább terjednek a ragályos betegségek. Kanyaró, vörheny és diphtirizis egyaránt szedi áldozatait az ártatlan gyermekek sorából. Az iskolák bezárása dacára napról-napra veszedelmesebb jellegű öltének az öldöklő gyermekbetegségek. A félrendszerű sikertelensége fölrázta a hatóságok hétköznapias kényelméből. Dr. Nenadovics kerületi orvos indítványára a városi rendőrkapitányság betiltott minden vasárnapi táncmulatságot az ugynevezett „Freimusi“-ot, mert az ott majdnem minden házból összeseregülő cselédség által nagyon könnyen terjedhetnek a ragályos nyavalyák. Ugyszintén megiltotta a rendőrség azt is, hogy a tánciskolákban 14 éven alul gyermekek további intézkedésig nem vehetnek részt a táncpróbákon. Csak helyeseltjük a szigorított rendszerű alkalmazását, mégis ezen intézkedéseknek szolgáló orvosi indoklására hivatkozva az egész eljárást még mindig félrendszerűnek tekintjük, mert a mily alkalmas a cselédek vasárnapi összejövetele a ragályos bajok terjesztésére épp oly alkalmas — s talán még fokozott ö mértékben — az iparos és kereskedő tanoncok majdnem mindennapi iskolai összejövetele. Mert a tanoncok jó része naponta számtalan házból fordul meg és ezért, — az orvosok indoklásával élve, — a ragályok

széthurcolására igen alkalmasak. És ezen tanoncok naponta ugyanazon tantermekben gyűlnek össze, melyekből az elemi iskolai növendékek hazaküldettek azért, hogy az iskolatermek alaposan fertőteleníttessenek. Vagy meg vannak fertőztetve a tantermek, vagy nincsenek. Ha meg vannak fertőztetve, akkor az azokban való tartózkodás épp oly veszélyes a 12—14 éves tanoncokra, mint a 6—12 éves mindennapi iskolásokra és akkor ezen szobák desinficziálása minél alaposabbnak kell lennie. Ez pedig lehetetlen akkor, midőn naponta az egész város minden részéből a tisztaságról éppen nem híres tanoncok gyűlnek össze. Ezt az állapotot a közegészségügyi hatóság kiváló figyelmébe ajánljuk.

— **Egy leányért.** A torontál-mezei Szárcsáról írják, hogy ott a napokban véres tragédia játszódott le. Kettőn szerettek egy lányt s a kekszemu Gretl egyformán bolondította mind a kettőt, pedig meglehet, hogy egyiket sem szerette. El is határozták a legények, hogy egyiküknek meg kell halnia s ezt verekedéssel kapcsolatosan akarták körösztülvinni. A szerencsésebb vetélytársnak e közben segítségére jött Rehus Mátyas, kit Gärtner — véletlenségből úgy vágott föbe egy hatalmas ráspolylyal, hogy a szegény fiu szörnyet halt. Az eset megvizsgálása végett künn volt a vizsgálóbíró és a törvényszéki orvos.

— **Takarékosság a város házában.** Köztudomású dolog, hogy a városi költségvetés összeállításánál a lehető legnagyobb takarékosság szem előtt tartása lett kimondva. Ezen elvnek hódolva a városi tanács megkezdte a takarékoskodást és elrendelte, hogy a város háza folyosáin gázlámpák ezentúl kisebb „brennerek“-kel láttassanak el, mert oda fent sok a világosság. Hja! minden kezdet nehéz.

— **Jóváhagyva.** A közgyűlésnek azon határozatait melyek szerint a város az „Erzsébet“ szoborra 1000 koronát ad és boldogult Nagyasszonyunk életnagyságu képet megfesteti, a közgyűlési terem számára, a belügyminiszter jóváhagyta. Ennek alapján a város már be is fizette s 1000 koronát a szoboralapba, a tanács pedig megtette az első lépéseket, hogy a kép valamely országos nevé festő által megfestessék.

— **Gyilkos asszony.** Borzalmas gyilkosságról értesít mokrui leveleznk, melyet egy fiatal asszony követett el férjének elcsábítóján. Keller József odaváló békocsis szerelmi viszonyt kezdett özv. Korek Katalin fiatal menyecskével. A viszony utóbb annyira fejlődött a szerelmesek között, hogy Keller elűzte magát föl feleségét és szeretőjét vette magához. Ez időtől fogva kinos jelenetek fordultak elő az elűzött asszony és a férj közt, melyek annyira elkekerítették a nyomorba kergetett fiatal asszonyt, hogy elhatározta, hogy megöli férjének elcsábítóját, az ő csendes házi békéjének megrontóját. Tegnapelőtt este egy élesre fent konyhakéssel és egy revolverrel felkészülve este tájban házuknál lesben állott. Nem sokáig kellett várakoznia gyűlölt vetélytársára, mert az mit sem gyanítva, az udvarra ment. A mint a fiatal nő megpillantotta Korek Katalint, felrántotta az utca ajtót aztán közvetlen közlő két lövést intézett ellene. Mikor a lövéstől találva a fiatal asszony egy jalkiáltással összerogyott, az esztét veszített fiatal nő vadállati kegyetlenséggel a konyhakéssel esett neki a vérében vergődő nőnek és ötvenhat szurást ejtett rajta, a mellén, a szíve táján. A rémes esetről nyomban értesítették a csendőrséget, mely a fiatal nőt letartóztatta. A kir. törvényszéki vizsgálóbíró a kir. ügyész kíséretében kiutazott a helyszíni vizsgálat megejtése végett, a boncolás megállapította, hogy a lövések már magukban halálosak voltak, mert a szívet érték, azonkívül, hogy a késszurások legnagyobb része is halált okozók voltak.

— **Nem fásítunk.** A köztereink befásításával foglalkozott a napokban az illetékes szakbizottság. Ez alkalommal egyhangulag elhatározták, hogy a Ferenc József és Erzsébet terek befásítását nem fogják indítványozni a közgyűlésnek hanem csak a széleségüknél fogva alkalmas utcák befásítását hozzák javaslatba. A jó urak azért ellenzik a terek befásítását, mert a fák a káposztás szekerék kényelmes forgalmának útjában lennének.

— **Palaczkok és poharak hitelesítése.** Fennálló kereskedelemministeri rendelet értelmében 1899 január 1-től kezdve a vendéglőkben korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palaczkok és poharak a koronabélyeggel kell hogy legyenek ellátva. Minthogy az illető rendelet ki volt csi nál a termelők részéről be dugaszolt, lepecsételt, illetőleg egyéb alkalmas módon elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palaczkokra nézve, a minister ur kétélyek elosztatása céljából pótrrendeletben kimondotta, hogy ezen kivételt a kereskedők által fent körülírt módon és feltételek mellett forgalomba hozott, illetőleg vendéglőkben korcsmákban s egyéb nyilvános helyen árusított palaczkokra is kiterjeszti. Miről az érdekeltek a temesvári kereskedelmi és iparkamara részéről ezennel értesítettek.

— **Lopás a vasutnál.** A temesmegyei Vojtekről írják, hogy ott a napokban eddig ismeretlen tettesek feltörtek egy árukkal telt teherkocsit és kiemelték belőle száz forintot értékű árut. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Tetszhalott.** Skabla nagy-kikindai pékmester 80 éves öreg anyja a napokban rosszul lett. Miután az öreg anyóknak későbbba halál jelei mutatkoztak, halottkémért mentek, csakugyan meg is állapította a halál beálltát. A gyászba borult család el is készítette mindent a temetéshez, a pap éppen indulóban volt a temetésre, a mikor lélekszakadva jelentették neki, hogy ne fáradjon, mert az öreg asszony a gyászoló közönség legnagyobb rémületére, felült a koporsóban azon szavakkal, hogy „nagyon el talált szunyadni.“

— **Hangya.** A gróf Károlyi Sándor által alapított „Hangya“ című országos központi fogyasztási- és értékesítő szövetkezet, ámbár csak hat hónapja működik, máris szép eredményekre utalhat. Brógyán, Egervár, Rábatóna, Hollóháza, Perbenyik, Bodrog-Szerdahely, Nagy-Kázmér, Felső-Szemeréd, Nagy-Ernye, Rákospalota, Nagy-Kürü, Csongrád, Tápó-Szele, Főth és Lovász-Patona községekben fogyasztási és értékesítő-szövetkezeteket alapított, a miskolczi reorganizálta, az ó-lub-lóit, boldogkőit és úrményit pedig a központhoz csatolta. Kötelékébe tehát ma már 19 szövetkezet tartozik, ily rohamos fejlődést még a külföldi szövetkezetek kötelékei sem mutathattak fel kezdetben. A mozgalom élénkségében igaz, jó része van a fenyegetővé vált szociális bajoknak, melyek arra ösztönözték a társadalmat jobbait, hogy a néppel s annak bajaival komolyan foglalkozzanak. Törekvésük azonban, egy jól szervezett országos központ nélkül eredménytelen maradt volna, mert ez utóbbi adta meg nekik a bátorságot s azt a biztos erkölcsi támaszt, mely az ilyféle felelősségterhes vállalkozás keresztviteléhez mulhatatlanul szükséges. Hogy pedig a központ méltó a beléhelyeztet bizalomra, arra nézve biztosítékot nyújt az az önfeláldozó buzgalom, melylyel annak igazgatósága (kiknek sorában ott látjuk közéletünk kitűnősegeit: Károlyi Sándor, Keglevich Gábor és Mailáth József grófokat; továbbá: Bernát Istvánt, Bujanovich Sándort, Forster Gézá, Ivánka Ozkárt, stb.) és ügyvivősége a dolgot felkarolta. A vállalkozás tehát, úgy látszik, a legszebb reményekre jogosít fel.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyomatott Vig Simon gyorssajtóján.

Báli selyem 45 krtól.

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben.

(cs. és kir. udvari szállító.)

?!

A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék kétségkívül egy csinos emlékkönyv, imakönyv, képeskönyv, névjegy, elegáns levélpapír, regény stb. stb. mely tárgyak a lehető legolcsóbb árakon VIG SIMON könyvnyomdája, könyv-, papír- s írószer-kereskedésében PANCISOVÁN kaphatók.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazták közvényűnél, csúszás, tag-szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., oszák. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

A legjobbnak bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és p. étvágytalanságot, savanyu felbőfögést, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörsöt, a gyomor túlterhelését étellel, nyálkásodást, vértolulást, hámorhoidákat női bántalmak, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedéseknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél, stb. 50 óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től Prágában 203-III.

Ki az emésztése minden munkáját új életre serken és egészséges tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszor.

Üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.

Deboban 25 s 35 kr-ával. Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerárától és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házikenőcs csomagolásán pedig a jobbrol látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapesten:

Török József gyógyszerárában, Egger A. gyógyszerárában, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utócai.

Főraktár a készítőnél **B. FRAGNER** Apotheke „Zum schwarzen Adler in Prag, Ecke der Spornergasse Nr. 203.

Postaküldés azonnal

20323. szám.

tkvi 1898.

Végzés, árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Bogoszlavlev és Maria javára 160 frt tőke, ennek 1895. évi május hó 1-től járó 5% kamatai, 68 frt 75 kr. eddigi, 12 frt 45 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében **kk. Dabin Brankó** czrepajai lakos ellen a Czrepaja községben fekvő, és a 1494 sz. tjkvben foglalt:

- 1) 169 hrsz. 1 dülő 2 hold I. oszt. szántóra 233 forint.
- 2) 169 hrsz. 2 dülő 2 hold I. oszt. szántóra 317 „
- 3) 169 hrsz. 3 dülő 1 hold I. oszt. szántóra 114 „
- 4) 169 hrsz. 4 dülő 2 hold I. oszt. szántóra 126 „
- 5) 169 hrsz. 5 dülő 2 hold I. oszt. kaszálóra 289 „

becsárban az árverést elrendeli és azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja községében 1898. évi december hó 27-én d. e. 9. órakor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban mint a Czrepaja községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 23 frt 30 kr., 31 frt 70 kr., 11 frt 40 kr., 12 frt 60 kr., 28 frt 90 kr. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898 évi október hó 6-án.

Jankó,
kir. t. albiró.

Weisenbacher János

cognac - gyáros és bor- termelő Salgótarjánban
ajánlja

valódi borpárlatát,

mely egy és két vöröskereszttel megjelölt
eredeti töltésű palackokban egyedül

Jovanovits Z. György

jóhírnevű fűszerüzletében

PANCISOVÁN
kapható.

Hirdetés.

Halász-hálót

ajánl

Gáll Lajos

Debreczenben.

Rákóczy-utca 3. sz.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.